

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Joanna Lemańska (sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu M. K.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polski

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w

dniu 25 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Joanna Lemańska Krzysztof Wiak Oktawian Nawrot

UZASADNIENIE

Pismem z 14 czerwca 2025 r. (data nadania w placówce pocztowej), M. K. (dalej: skarżący) złożył protest wyborczy, w którym domagał się stwierdzenia nieważności wyborów prezydenckich, zarządzonych na 18 maja 2025 r., oraz przeprowadzenia przez Sąd Najwyższy kontroli legalności i prawidłowości procesu wyborczego, w szczególności „w zakresie nagłego wzrostu liczby uprawnionych do głosowania po ustawowym terminie zamknięcia spisu wyborców”.

Zdaniem skarżącego, gwałtowny wzrost uprawnionych do głosowania po ustawowym terminie zamknięcia spisu wyborców budzi uzasadnione wątpliwości co do zgodności z prawem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

W świetle art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: k.wyb.) protest przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się: 1) przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Jednocześnie, w myśl art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Konstrukcyjnym elementem protestu jest zatem takie sformułowanie zarzutów popełnienia konkretnych przestępstw przeciwko wyborom lub naruszeń przepisów kodeksowych dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku wyborów, które poparte są dowodami i wykazują naruszenie własnego, konkretnego, rzeczywistego i aktualnego interesu protestującego. Przedmiotem protestu nie mogą być zarzuty abstrakcyjne, hipotetyczne, dotyczące innych osób, bliżej nieokreślone, niezwiązane ściśle z sytuacją prawną protestującego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 listopada 2023 r., I NSW 86/23; z 14 listopada 2023 r., I NSWR 46/23; z 30 października 2019 r., I NSW 117/19; z 18 lipca 2019 r., I NSW 39/19). W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się bowiem, że protest jest środkiem procesowym o indywidualno-konkretnym charakterze. Oznacza to, że protest nie może mieć charakteru abstrakcyjnego, czyli stawiać zarzutów o charakterze ogólnym. Jego przedmiotem mogą być tylko zarzuty, które skarżący jest w stanie udowodnić (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 31 lipca 2020 r., I NSW 3061/20). Niewskazanie zarzutów i dowodów jest uchybieniem formalnym protestu wyborczego, które skutkuje pozostawieniem go bez dalszego biegu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 listopada 2019 r., I NSW 191/19).

Analiza treści protestu wyborczego wniesionego przez skarżącego prowadzi do wniosku, że nie spełnia on wskazanych wyżej wymogów formalnych. Skarżący nie sprecyzował bowiem żadnych konkretnych zarzutów, na których opart swój protest, stwierdzając jedynie ogólnikowo, że jego zdaniem doszło do nagłego wzrostu liczby uprawnionych do głosowania po ustawowym terminie zamknięcia spisu wyborców, która to okoliczność, w jego ocenie, może budzić wątpliwości co do zgodności z prawem. Jednocześnie skarżący w istocie nie przedstawił ani nie wskazał żadnych miarodajnych dowodów uprawdopodobniających, że przy ujmowaniu wyborców w spisie wyborców sporządzanym w Centralnym Rejestrze Wyborców dochodziło do jakichkolwiek nieprawidłowości. Za taki dowód niewątpliwie nie mogą być uznane same li tylko subiektywne przekonania skarżącego w tym zakresie. Oznacza to, że wniesiony przez skarżącego protest jest obarczony brakami formalnymi uniemożliwiającymi nadanie mu biegu, a zarazem niepodlegającym konwalidacji.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 322 § 1 *in principio* k.wyb., postanowił jak w sentencji.

Joanna Lemańska Krzysztof Wiak Oktawian Nawrot

(k.b.)

[a.ł.]